

Verslag excursie naar woongemeenschappen Fook Sau en Stanfasti

Den Haag, 19 maart 2026

Een wereldse blik op collectief wonen

Op 19 maart bezochten we met een gemêleerd gezelschap de stad Den Haag, bakermat van Centrum Groepswonen Den Haag. In Den Haag bevinden zich vele woongemeenschappen en vandaag bezoeken we de Chinese woongroep Fook Sau en de Surinaams-Creoolse woongroep Stanfasti, benieuwd als we zijn naar hun ervaringen. Om de deelnemers van context te voorzien, vonden we Liesbeth Janson, directeur van Centrum Groepswonen en Harry Moeskops, voorzitter van stichting Woonsaem, bereid een toelichting te geven.

Vertaalapparaat

Allereerst werden we hartelijk ontvangen door Fook Sau, de Chinese woongroep aan het Paletplein in Den Haag. Yvonne Witter van ZorgSaamWonen opende met een dankwoord aan de groep voor de bereidheid ons te ontvangen. “Bernard Smits van Cooplink en ik organiseren ieder seizoen excursies naar woongemeenschappen. Zo willen we de variatie in Nederland laten zien. Er zijn ook woongemeenschappen voor ouderen met een migratieachtergrond. Ook deze

woongemeenschappen variëren. In Den Haag zijn relatief veel woongroepen, ook voor oudere migranten. Daarom zijn we vandaag in Den Haag.” Liesbeth vertelde over de geschiedenis van Centrum Groepswonen Den Haag. “We bestaan sinds 2017 en ontvangen ondersteuning van de gemeente. We ondersteunen zo'n 46 verschillende woongemeenschappen met advies, waarvan ongeveer één-derde cultuursensitief is.” Er zijn vier Chinese, twee Surinaamse, vijf Hindoestaanse woongroepen en één Turkse en één Antilliaanse woongroep. Dankzij deze contacten kon Centrum Groepswonen ons bezoek aan Fook Sau en Stanfasti organiseren. Om in gesprek te kunnen gaan met de aanwezige bewoners van Fook Sau moesten we gebruik maken van een tolk. Po -die ook meewerkte aan het project Samenkracht- was bereid voor ons te tolken en vertelde bovendien over het Samenkracht-onderzoek naar ervaringen met Chinese ouderen in Den Haag. Uit het onderzoek kwamen de behoeften van de groepen naar voren. Daarna zijn diverse activiteiten opgepakt. Zo heeft Centrum Groepswonen de resultaten omgezet in workshops vertaald in het Chinees in samenwerking met een Chinese ouderenconsulent, bijvoorbeeld over het besturen van een gemeenschap of voor het vinden van nieuwe kandidaat-bewoners. Voor de Chinese doelgroep waren de workshops eerder

niet geschikt vanwege de taalbarrière. Daarom heeft Centrum Groepswonen sinds kort de beschikking over een vertaalapparaat dat bij Fook Sau in bruikleen is gegeven. Op de website van Centrum Groepswonen is een vertaalknop aanwezig, ook voor Kantonees en Mandarijn.

Nieuwe groepen

Na Liesbeth was het woord aan Harry Moeskops die speciaal vanuit Amsterdam naar ons toe gekomen was om uit zijn jarenlange ervaring te vertellen. Harry is voorzitter van WoonSaem, kenniscentrum gemeenschappelijk wonen voor oudere migranten, en deze organisatie verbindt bewonersgroepen met gemeenten en corporaties. Dat lukt wanneer wethouders

aandacht hebben voor de behoeften van deze groepen migranten, zoals de wethouders van Hengelo, Deventer, Amsterdam en Utrecht. Hij vertelde over de komst van mensen uit andere landen en de botsing van culturen. Zij gingen over het algemeen niet terug naar hun land van herkomst maar bleven in Nederland. Harry: "Ouderen met een migratieachtergrond hebben geen positief beeld over 'bejaardenhuizen.' Woongemeenschappen zijn goede woonvormen die bij iedere cultuur passen. Je woont zelfstandig maar maakt wel deel uit van een woongemeenschap. De ouderen vinden het fijn met anderen te wonen die hun cultuur en taal delen." Er zijn veel woongemeenschappen in Nederland en zo'n zestig voor ouderen met een migratieachtergrond. In Amsterdam zijn tussen 1980 en 2000 diverse woongemeenschappen ontstaan, zoals Anand Joti, een Hindoestaanse woongemeenschap en Foe Ooi Leeuw, voor Chinese ouderen. "Na 2000 is de aandacht voor woongemeenschappen verslapt. Er was de financiële crisis en doelgroepenbeleid raakte uit. Sinds 2020 is er weer meer aandacht voor woongemeenschappen. Harry merkt dat er ook belangstelling komt van 'nieuwe groepen', zo is er een Iraanse woongroep en sinds kort één voor Afrikaanse ouderen. Harry ziet ook dat de variatie toeneemt. "Er zijn gespikkelde projecten waarbij bijvoorbeeld twintig van de zestig appartementen in één gebouw een gemeenschap vormen." Deze projecten liggen volgens hem goed bij de corporatie. Daarbij wordt er vaak voor gekozen om één woning vrij te maken als ontmoetingsruimte. Voor deze woning moet tegenwoordig vaak huur worden betaald. Inclusief kosten voor energie en belastingen zijn de kosten dan al gauw € 1000 per maand. Die kosten moeten dan door de ouderen zelf worden opgebracht. Een andere mogelijkheid om elkaar te ontmoeten is een huiskamer van de wijk of buurtkamer, maar die staat ook open voor mensen buiten de groep. Dat wordt vaak niet als ideaal ervaren. Als woongemeenschappen door de gemeente worden erkend, dan kan een initiatief makkelijker coöptatierecht verwerven. Het oprichten van een rechtspersoon is dan voorwaarde om de afspraken met de corporatie en gemeente vast te leggen.

Variatie in leeftijden

Harry adviseert vervolgens om aandacht te geven aan variatie in leeftijden. Dat zorgt ervoor dat de woongemeenschap ook op de langere duur aantrekkelijk blijft voor ouderen die net 55 of 60 jaar zijn geworden. Dat kan via het coöptatierecht geregeld worden. Er zijn veel grote groepen in Amsterdam en Utrecht, maar ook veel kleinere. En er is tegenwoordig ook meer animo voor gemengde groepen (met Nederlanders) mits taal geen obstakel is. Betaalbaarheid is een steeds groter probleem voor de oudere migranten van de eerste generatie die vaak een heel laag inkomen hebben. Er wordt

echter steeds minder onder de zogeheten 'aftoppingsgrens' gebouwd. Dat zijn de woningen die specifiek bedoeld zijn voor mensen met de laagste inkomens en die afhankelijk zijn van huurtoeslag. Omdat woningcorporaties die goedkope woningen minder bouwen, slinken de kansen voor oudere migranten op groepshuisvesting. In het daaropvolgende gesprek met de bewoners van Fook Sau kwam nog aan het licht dat de gemeenschappelijke ruimte maar beperkt wordt gebruikt sinds corona. Dat heeft alles te maken met de kosten van die ruimte. De gestegen kosten voor verwarming en verlichting maken het te duur. Voorheen werd er nog dagelijks de Chinese krant gelezen. Dat gebeurt niet meer. Er wonen geen kinderen van de huidige generatie ouderen in Fook Sau. Het toewijzingsbeleid (55+) van de corporatie Haag Wonen is daarvan de oorzaak. De bewoners ervaren het als zeer prettig om bij elkaar te kunnen wonen en dezelfde taal te spreken. Desondanks doet niet iedereen mee met gezamenlijke activiteiten en dat vindt men toch wel jammer.

Stanfasti

Na het gesprek is het tijd geworden afscheid te nemen. We bedanken de woongemeenschap voor hun gastvrijheid en wandelen naar woongroep Stanfasti aan de 1e Laakdwarsweg.

Woningcorporatie Staedion is eigenaar van het gebouw waarin dertig driekamerwoningen samen de woongemeenschap Stanfasti vormen. Het gebouw kent een grote

gemeenschappelijke ontmoetingsruimte en fietsenstalling. Stanfasti heeft geen tuin, alleen zeven parkeerplaatsen. De ontmoetingsruimte wordt voornamelijk gebruikt voor de wekelijkse bingo die standaard 25 à 30 mensen trekt, ook mensen van buiten. Er komen zelfs twee ouderen uit Rosmalen! Er is eten bij de bingo; dit wordt betaald uit de bingokaarten. Schoonmaak van de algemene ruimten doet Staedion maar zelf maken de bewoners ook vaak schoon. In de dertig woningen wonen vooral alleenstaande vrouwen van Surinaams-Creoolse afkomst. De leeftijden variëren van 60 tot 92 jaar. Het project Stanfasti is al bijna 30 jaar oud. Zes bewoners ontvangen onze groep waaronder penningmeester Gerda de Bruin. Zij is al 23 jaar bewoner maar is daarmee nog niet de langstzittende. Twee bewoners wonen er al vanaf het begin.

Geen dag spijt

Gerda is de enige bewoner die ook bestuurslid is. De overige bestuursleden zijn externen. Daarvoor is gekozen omdat het moeilijk was om bereidwillige bewoners te vinden. De gemeenschappelijke ruimte werd eerder ook verhuurd aan mensen uit de buurt maar op een gegeven moment mocht dat niet meer van Staedion.

Sindsdien organiseren alleen de bewoners er nog activiteiten, zoals de bingo. Het bestuur draagt nieuwe bewoners voor aan Staedion wanneer een woning vrij komt. Daarvoor hebben ze een eigen wachtlijst van acht kandidaten. Helaas ervaren ze dat bewoners die er eenmaal wonen zich nog wel eens onttrekken aan de groep. Maar over het algemeen is iedereen tevreden. Er is dan ook weinig verloop. Het onderlinge contact tussen bewoners is wisselend en hangt sterk van de mensen zelf af. De bingo vormt wel een belangrijke verbinding tussen de mensen. De bingo begint met het schoonmaken en doen van boodschappen en koken op zaterdag en zondag door vrijwilligers, en op

maandag wordt dan koffie, thee en koekjes geregeld en vindt de bingo plaats. Er is geen centrale zorg geregeld maar er is wel zeker sprake van burenhulp. Naast de bingo worden ook activiteiten georganiseerd met Keti Koti, moederdag en kerst. Dan speelt er wel eens een bandje. Naast de maandagbingo zijn er sinds corona bijna geen structurele activiteiten. Toch willen ze wel meer organiseren. Echter, geld is dan meestal een probleem. De groep krijgt vaak 'nee' te horen op subsidieaanvragen. Woongroep Stanfasti is een vrolijke en gezellige groep. Gerda heeft geen dag spijt dat ze 23 jaar geleden haar huis heeft verkocht om hier te gaan wonen. We mochten als bezoekers kennismaken met de gastvrijheid van de groep dankzij heerlijke zelfgemaakte loempia's die ons werden aangeboden.

We kletsten nog even gezellig na en gingen een mooie ervaring rijker weer huiswaarts.

Lees meer:

<https://www.centrumgroepswonen.nl/>

www.woonsaem.nl

<https://www.centrumgroepswonen.nl/project-samenkracht.html>

<https://www.samenkracht.nu/wp-content/uploads/2026/03/Reflectieverslag-Fook-Sau.pdf>